

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Ecouri peste timp ale Sinodului din Creta

S-a scurs deja un an de zile de la mult așteptatul și îndelung pregătitul Sfânt și Mare Sinod care s-a desfășurat în insula Creta. Această întrunire a delegațiilor Bisericilor Ortodoxe din întreaga lume a constituit, pentru Biserica Ortodoxă, un eveniment major și necesar, deoarece problemele și provocările lumii de astăzi, la adresa vieții creștine, sunt multiple.

În perioada scursă până acum, în și prin diverse medii s-au manifestat ecouri potrivnice, cu accente schismatice, la adresa ierarhiei bisericești și a întregului cler care-i urmează, creștinii fiind „sfătuiți” să nu mai ia parte la slujbele oficiate de aceștia.

Pentru a lămuri câteva dintre aceste provocări, reiterăm aici câteva crâmpie din mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în care sunt expuse semnificațiile liturgice, pastorale și misionare ale acestui Sinod.

„Este necesar să subliniem, încă de la început, dimensiunea liturgică, de comuniune euharistică ortodoxă în Sfânta Liturghie, a Sinodului, începând cu ziua de 19 iunie 2016, la praznicul Pogorării Duhului Sfânt, care a marcat deschiderea Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe, prin coliturghisirea întâistătătorilor celor zece Biserici prezente, în Catedrala mitropolitană Sfântul Mina din Heraklion, și coliturghisirea acestora din data de 26 iunie 2016, Duminica Tuturor Sfinților, în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din Chania, la încheierea lucrărilor Sinodului. În ambele momente solemne s-a exprimat, în modul cel mai vizibil și mai înalt, unitatea în dreapta credință prin comuniunea euharistică, deoarece nu se poate realiza comuniunea euharistică fără mărturisirea împreună a dreptei credințe.

De asemenea, în fiecare zi, dimineața, înainte de lucrările în plen, a fost săvârșită Sfânta Liturghie de către reprezentanții unei alte Biserici Ortodoxe autocefale, participanții la Sinod făcând astfel experiența practică a comuniunii în rugăciune și apoi a dialogului pentru exprimarea coresponsabilității pastorale

în desfășurarea lucrărilor Sinodului în ședințe plenare. În acest sens, toți cei prezenți la Sinod au înțeles importanța exercițiului sau a practicii sinodalității nu doar la nivel local de Biserică autocefală, ci și la nivel universal, spre a exprima împreună, nu izolat, coresponsabilitatea episcopatului ortodox universal în păstrarea unității de credință ortodoxă, a vieții sacramentale și a disciplinei canonice a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică, adică a Ortodoxiei Universale.

În pofida absenței surprinzătoare și, desigur, regretabile a patru Biserici Ortodoxe autocefale, Sfântul și Marele Sinod din Creta a fost un eveniment spiritual major al Ortodoxiei, care, după decenii de alternanță între pregătiri și amânări, entuziasm și ezitări, a dezbătut, amendat și aprobat documente semnificative pentru viața și misiunea Bisericii Ortodoxe, în contextul complex al lumii de azi. Astfel, Enciclica, Mesajul și cele șase documente, aprobate de toți întâistătătorii Bisericilor prezente și de majoritatea copleșitoare a ierarhilor prezenți la lucrările Sfântului și Marelui Sinod din Creta, descriu problemele majore care afectează viața și misiunea Bisericii Ortodoxe azi, precum și relațiile acesteia cu ansamblul lumii creștine, cu adepții altor religii și cu o societate tot mai secularizată.

Totodată, documentele aprobate de către Sfântul și Marele Sinod nu formulează dogme noi, ci reprezintă o reafirmare a continuității în mărturisirea credinței ortodoxe a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică, în continuitate cu învățătura de credință propovăduită de Sfinții Apostoli și de Sfinții Părinți ai Bisericii, în continuitate cu cele șapte Sinoade Ecumenice, dar și cu Sinoadele ortodoxe care au urmat acestora, începând cu secolul al IX-lea și continuând cu mileniul al II-lea, apărând credința ortodoxă în fața unor învățături greșite apărute mai ales în creștinismul apusean.

Continuare în pagina 2
Pr. Filip ALBU

PREDICA

Fie voia Ta!

Duminica a IV-a după Rusalii

„Pe când intra în Capernaum, s-a apropiat de El un sutaș, rugându-L și zicând: Doamne, sluga mea zace în casă, slăbănog, chinându-se cumplit. Și i-a zis Iisus: Venind, îl voi vindeca. Dar sutașul, răspunzând, I-a zis: Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperișul meu, ci numai zi cu cuvântul și se va vindeca sluga mea. Că și eu sunt om sub stăpânirea altora și am sub mine ostași și-i spun acestuia: Du-te, și se duce; și celui alt: Vino, și vine; și slugii mele: Fă aceasta, și face. Auzind, Iisus S-a minunat și a zis celor ce veneau după El: Adevărat grăiesc vouă: la nimeni, în Israel, n-am găsit atâta credință. Și zic vouă că mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov în împărăția cerurilor. Iar fiii împărăției vor fi aruncați în întunericul cel mai din afară; acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Și a zis Iisus sutașului: Du-te, fie ție după cum ai crezut. Și s-a însănătoșit sluga lui în ceasul acela.” (Matei 8, 5-13)

O întâlnire minunată se realizează în această Duminică: întâlnirea dintre Mântuitorul Iisus Hristos și un sutaș roman. Un păgân născut și crescut în idolatrie vine la Hristos și-I spune că un slujitor al său este bolnav, pe moarte. Hristos însă îi răspunde că va veni când îi va permite timpul. Dar sutașul îl roagă pe Domnul să zică doar cu cuvântul și știe că sluga se va vindeca. Și după credința lui s-a vindecat sluga sa.

Prin urmare vedem că un păgân, un străin, face o rugămintă către Dumnezeu și i s-a îndeplinit. Iar noi cei ce nu suntem nici străini, nici venetici, ci „împreună cetățeni cu îngerii” (Efes. 2, 19), frați ai lui Hristos, născuți și crescuți în Biserica Lui, Îi cerem odată un har, altă dată alt har și sau îl căpătăm rar și cu multă greutate, sau nu îl căpătăm deloc. De se întâmplă aceasta? Dumnezeu este Tatăl nostru și nu ne ascultă? Ne-a spus să cerem și nu ne dă? Cu siguranță că la noi este vina.

Nu-i nicio îndoială că purtarea de grijă a lui Dumnezeu veghează neîncetat peste toate trebuințele oamenilor. Însă trebuie să știm ce să cerem de la Dumnezeu nostru cel atotputernic, atotbun și atotînțelept. Sfântul Ioan Gură de Aur spune așa: „să cerem acelea care ne sunt de folos celor care cerem și sunt potrivite și lui Dumnezeu Cel de la care cerem” (Omilia XXIII la Matei). La fel și Sfântul Ioan Damaschinul spune că

„rugăciunea este o cerere a celor ce se cuvin de la Dumnezeu” (Dogmatica).

Dar noi mai întâi nu știm ce lucruri ne sunt de folos. O spune Sf. Pavel: „noi nu știm să ne rugăm cum trebuie” (Rom. 8, 26). Și spune Sf. Ioan Gură de Aur, tâlcuind acest cuvânt că în Biserica veche exista un dar deosebit al Duhului Sfânt, duhul de rugăciune, despre care spune dumnezeiescul Pavel: „Însuși Duhul Se roagă pentru noi cu suspine negrăite.”

Multe lucruri le socotim folositoare, deși ele sunt vătămatoare. Când le cerem de la Dumnezeu sau nu ne ascultă deloc, sau dacă ne ascultă, avem mai multă pagubă decât folos de pe urma rugăciunilor. Exista în vechime un împărat grec, Midas, care a cerut de la Dumnezeu sa-i dea multă avere și pentru aceasta a dorit ca fiecare lucru pe care el l-a atins să se prefacă în aur. Și așa s-a întâmplat: scaunul s-a prefăcut de aur, patul de aur, stâlpii palatului de aur... se bucura nespuz; dar când a flămânzit, mâncarea s-a prefăcut în aur, apa se făcea aur, hainele ce le îmbrăca deveneau de aur și nu le putea purta și astfel a murit flămânz. Belșugul de aur l-a făcut bogat la culme, dar l-a făcut și nefericit la culme.

Continuare în pagina 2
Pr. Sorin ILOTA

Din sumar

- › Misiunea facultății de Teologie Ortodoxă din Arad în Parohia Toc
pagina 2, Pr. Lucian Farcașiu
- › Sfântul Apostol Pavel „nu-i om, este toată Mediterana”
pagina 3
- › Știri
pagina 4

Fie voia Ta!

Urmare din pagina 1

Dumnezeu ne zice: „Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide. Că oricine cere ia... cine este omul acela între voi care, de va cere fiul său pâine, oare el îi va da piatră? Sau de-i va cere pește, oare el îi va da șarpe? Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da cele bune celor care cer de la El?” (Matei 7, 7-11). Răul este că noi cerem piatră, nu pâine, sau în loc de pește cerem șarpe, pentru că nu știm ce să cerem. Ce cer de obicei oamenii de la Dumnezeu? De cele mai multe ori slavă, bogăție, bani. Dar acestea nu aduc fericire, ci tulburare, neliniște, muncă multă, trudă, moarte sufletului și trupului. Prea puțini sunt mulțumiți cu ceea ce au și doresc mai mult pentru a fi cineva, om cinstit și slăvit de oameni.

Creștine, vrei să ceri de la Dumnezeu cele care-ți sunt de folos? Cere acelea pe care le cereau vechii creștini cu duh de rugăciune. Cere adică binele tuturor, pacea și întărirea Bisericii. Cere iertare păcatelor tale și iertare dușmanilor. Cere sfârșit creștinesc vieții tale și pocăință desăvârșită; cere răspuns bun și conștiință bună în ziua celei de-a doua veniri a lui Hristos. Acestea sunt cele bune și trebuincioase vieții tale pentru că sunt duhovnicești. Iar dacă voiești ceva din cele lumești „descoperă Domnului calea ta și nădăjduiește în El și El va împlini” (Ps. 36, 5). Fă cunoscut Domnului scopul tău! El te va lumina și te va învăța ce este atotînțelept; aruncă nădejdea ta pe Dumnezeu și El te va milui pentru că este bun; El va săvârși totul pentru că este atotputernic. S-a întâmplat să ai ocazia unei funcții înalte? S-a ivit o șansă să ai un câștig bănesc mare? Nu te tulbura dintr-o dată, nu călca peste cadavre, nu bate la ușile mai-marilor, nu te mânji cu mită! *Descoperă Domnului calea ta*. Ridică ochii tăi și inima ta către Dumnezeu. Sfătuiește-te cu Înțelepciunea, spune-I: Dumnezeu meu cum îți pare? Oare îmi este de folos? *Nu cum vreau eu, ci cum vrei Tu! Fie voia Ta!* Și dacă Dumnezeu, Care este Tatăl nostru, dar mai cu seamă al celor credincioși, va cunoaște că este spre folosul tău, tu să fii liniștit. Să nu te ostenești cu lucruri necurate, să nu te temi de dușmani. El va netezi căile tale; El te va conduce negreșit unde dorești, El te va păzi de invidia oamenilor, El te va așeza la locul tău. *După dorința lui i-ai dat lui*.

Dacă vom cere așa ni se va împlini dorința, pentru că cerem ceea ce ne este de folos nouă care ne rugăm. Și iarăși dobândind ce dorim, când vom cere ceea ce se cade nouă să ne dea un Dumnezeu Căruia ne rugăm.

Harul pe care îl cerem, spre a fi bine-primită cererea noastră, trebuie să fie corespunzător nu atât cu harul aceluia care-l cere, cât cu vrednicia celui ce-l dă. Cu cât cineva este mai mare în vrednicie cu atât trebuie să împartă daruri mai mari. După cum este nedreptățit un sărac când i se cer lucruri mari, tot așa este nedreptățit un împărat bogat când i se cer daruri mici. Un prieten al lui Alexandru cel Mare, i-a cerut zece talanți ca să dea zestre celor două fete ale sale. Alexandru i-a dat cincizeci. Prietenul i-a zis: îmi sunt de ajuns zece. Da, i-a răspuns împăratul, zece sunt de ajuns ca să primești tu, dar sunt puțini pentru mine cel care ți-i dau.

Ce vreau să spun prin această pildă este că cine vrea să ceară ceva trebuie să țină seama de puterea celui care dă. Cine vrea să ceară un dar de la Dumnezeu, Marele Împărat al cerului și al pământului, să ceară ceva demn de Dumnezeu. Este o cerere josnică să ceri de la Dumnezeu bani, slavă, cinstiri, lucruri vremelnice, trecătoare. Acestea sunt lucruri care în ochii lui Dumnezeu nu au valoare. Și este un semn evident că sunt lucruri fără valoare întrucât le dă și celor păcătoși care calcă poruncile Lui și la necredincioșii care hulesc Sfântul Lui nume. Cereți lucruri mari de la Marele Dumnezeu! Cereți mai întâi Împărăția lui Dumnezeu, iar pe celelalte vi le va da ca un adaos, dacă Dumnezeu va și că vă sunt de folos.

Dar dacă sunt păcătos, te vei întreba, oare voi primi Împărăția lui Dumnezeu?

Da, dacă o vei cere cu dragoste arzătoare, cu credință vie o vei dobândi! Ești păcătos? Ce te împiedică să ajungi drept într-o clipă? Te-ai pocăit? Te-ai mărturisit? Ai lepădat păcatul? Ți-ai îndreptat viața? Împărăția lui Dumnezeu e a ta! Desfrânați, preadesfrânați, tâlhari s-au mântuit. Tu mai șovăi?

Nu este, frate, lucru mai ușor decât să dobândești Împărăția lui Dumnezeu. Dar află că nu este alt mijloc decât acela al pocăinței. Ce zici? Ce faci? Ce hotărăști? Ai de gând să te spovedești? Ai de gând să te îndreptezi? Nu? Așteaptă încă leneșule și nerecunoscătorule! Așteaptă și te va mântui dragostea pătimasă a trupului care ți-a secătuit sănătatea și ți-a pierdut averea!? Așteaptă și te va mântui neșugătorul sau meseria, sau dregătoria, cinstea ta!? Așteaptă și nădăjduiește că în zadar sunt toate când vine moartea năpraznică găsindu-te în păcatele tale. Leneșule! Împărăția lui Dumnezeu se ia cu sila, dacă o vrei trebuie să te silești! Silă, în privința timpului: să te silești cât mai repede; silă în privința relei tale deprinderi: să tai legăturile păcatelor tale. Dacă te silești ai câștigat Împărăția; dacă aștepti, ai pierdut-o.

Moda de a fi ocupat

În zilele noastre este o modă să fim tot timpul ocupați, mereu avem ceva important de făcut sau de terminat și ni se pare că timpul petrecut la rugăciune ne împiedică să terminăm lucrul respectiv. Însă experiența dovedește că o jumătate de oră sau o oră „irosită” în rugăciune nu împiedică deloc, în mod catastrofal, bunul mers al activităților noastre zilnice, așa cum ne închipuim atunci când am vrea să ne rugăm. Dimpotrivă, obiceiul de a ne ruga ne învață să ne concentrăm rapid, înlătură orice neatenție, disciplinează mintea și, în cele din urmă, ne face să câștigăm timp.

Toți cei care doresc să se inițieze în rugăciune trebuie să treacă prin proba liniștii. Pentru a o găsi, nu e nevoie să mergem în pustie, ci este necesar să ne consacram câteva minute în fiecare zi,

întrerupându-ne toate activitățile, pentru a intra în camera noastră și „închizând ușa, să ne rugăm Tatălui nostru Care este în ascuns”.

Într-o lume tumultuoasă plină cu de toate suntem tentați să nu ne placă singurătatea și liniștea – aceasta este o nouă boală a omului contemporan. Foarte multă lume evită liniștea, singurătatea, timpul liber, fiindcă nu are nimic altceva cu care să-și umple acest gol: oamenii aceștia au nevoie să audă vorbindu-se, să aibă păreri, să fie mereu pe baricade pentru a-și crea iluzia unei vieți efervescente și foarte pline. Sunt unii și mai rău care caută tot felul de surrogate cu care să umple timpul, să mascheze supărarea, să acopere liniștea, tocmai pentru că nu știu să-și gestioneze timpul, sentimentele sau credința. Însă,

Ecouri peste timp ale Sinodului din Creta

Urmare din pagina 1

Astfel, Sinodul din Creta a confirmat tradiția sinodală ortodoxă anterioară și a recunoscut valoarea universală a altor sinoade de importanță majoră din istoria Bisericii Ortodoxe (inclusiv a Sinodului de la Iași din anul 1642).

Participanții la Sinodul din Creta au transmis creștinilor care nu aparțin Bisericii Ortodoxe un mesaj de dialog și cooperare practică. În același timp, ei au adresat lumii întregi un apel la solidaritate în fața multiplelor forme ale suferinței oamenilor în lumea de azi. Totodată, Sinodul din Creta afirmă explicit că numai Biserica Ortodoxă este „Biserica Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică”, și, prin urmare, restaurarea unității cu ceilalți creștini se realizează în Biserica Una, pe baza credinței ortodoxe, deoarece ceilalți creștini „s-au abătut de la adevărata credință a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică” (art. 21 al documentului Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine).

Într-o evaluare generală a desfășurării și rezultatelor Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe se poate constata că delegația Bisericii Ortodoxe Române a participat activ la lucrări și a fost apreciată de cei prezenți la Sinodul din Creta.

Lucrările Sinodului s-au desfășurat într-o atmosferă de bucurie frățească și de coresponsabilitate pastorală ortodoxă, având o dinamică realistă în dezbateri și formulări ale documentelor prezentate. Participarea a peste 300 de ierarhi, clerici și profesori de teologie din zece Biserici Ortodoxe autocefale a arătat că Ortodoxia se poate întruni și lucra într-un Sfânt și Mare Sinod, deși la nivel național fiecare ierarh are doar experiența Sinodului Bisericii autocefale respective.

Având în vedere unele critici sau puncte de vedere divergente, în special în ceea ce privește dialogul creștinilor ortodocși cu alți creștini, Biserica Ortodoxă Română subliniază constant faptul că mărturisirea dreptei credințe și a valorilor eterne ale Ortodoxiei trebuie făcută fără nici un compromis dogmatic, dar nu în duh de ură confesională, ci în stare de smerenie și având în suflet iubirea creștină pe care ne-o recomandă Sfântul Apostol Pavel când vorbește

despre „credința lucrătoare prin iubire” (Galateni 5, 6). Așadar, afirmarea Ortodoxiei ca dreaptă credință și dreaptă viață, precum și efortul de a coopera cu alți creștini, pentru a da o mărturie comună într-o lume din ce în ce mai secularizată, a fost lumina care a călăuzit lucrările Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe din Creta. Totuși, timpul nu a fost totdeauna suficient pentru a aprofunda și nuanța toate documentele dezbătute, în special documentul privind Relațiile Ortodoxiei cu ansamblul lumii creștine.

De altfel, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, când s-a exprimat asupra conținutului documentelor Sinodului din Creta, a subliniat faptul că, pentru a se evita interpretări negative cu consecințe dăunătoare pentru unitatea și viața Bisericii Ortodoxe, „textele pot fi explicitate, nuanțate sau dezvoltate de către un viitor Sfânt și Mare Sinod al Bisericii Ortodoxe”.

Nu este suficient să iubim o Ortodoxie ideală, ci trebuie să cunoaștem și să ajutăm concret Ortodoxia reală de astăzi. În acest sens, trebuie să cunoaștem problemele reale ale Ortodoxiei din țări majoritar ortodoxe, precum și ale Ortodoxiei din țări unde creștinii ortodocși sunt minoritari, pentru a împlini toată responsabilitatea noastră ca membri ai Ortodoxiei sobornicești sau universale. Activitatea pastorală și misionară a Bisericii Ortodoxe universale trebuie să țină cont astăzi de problemele și provocările contemporane, întrucât scopul principal al lucrării pastorale și misionare a Bisericii este sfințirea și mântuirea oamenilor de azi, care sunt chemați, ca și generațiile precedente, la dobândirea vieții veșnice în iubirea și lumina Împărăției Preasfintei Treimi.

Să ne rugăm lui Dumnezeu să ne ajute, așa cum s-a exprimat speranța și în Mesajul Sinodului din Creta, să putem organiza întâlniri ritmice ale Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe, o dată la șapte sau zece ani, pentru a fi mai bine pregătiți în chemarea noastră de mărturisitori și trăitori ai dreptei credințe, spre slava Preasfintei Treimi și spre folosul pastoral și misionar al Bisericii Ortodoxe din întreaga lume” (<http://ziarullumina.ro/semnificatia-liturgica-pastorala-si-misionara-a-sinodului-din-creta-123527.html>).

Scara dumnezeiescului urcuș)

Credința ca de copil trebuie însoțită de un sentiment de adâncă smerenie: „Umblă cu simplitate și nu întru cunoștință înaintea lui Dumnezeu. Căci simplității îi urmează credința, iar subțiririi și disputei gândurilor, părerea de sine. Și acesteia îi urmează depărtarea de Dumnezeu. Când vei veni înaintea lui Dumnezeu prin rugăciune, fă-te în gândirea ta ca o furnică și ca cele ce se târăsc pe pământ și ca un vierme, și ca un prunc care se bălbăie. Și nu spune înaintea Lui ceva bizuit pe cunoștință, ci apropie-te de Dumnezeu și umblă înaintea Lui cu cuget de prunc, ca să te învrednicești de părinteasca purtare de grijă, ce se îndreaptă de la părinți spre fiii lor încă prunci.” (Sfântul Isaac Sirul, Cuvinte despre sfințele nevoine)

(sursa: doxologia.ro)

Misiunea Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad în Parohia Toc

Duminică, 25 iunie 2017, în duminica a treia după Rusalii, un grup de studenți ai Facultății de Teologie Ortodoxe din Arad, însoțiți de părintele conf. univ. dr. Lucian Farcașiu și arhid. asist. univ. drd. Tiberiu Ardelean, delegați ai părintelui Decan, pr. prof. univ. dr. Cristinel Ioja, au participat la târnosirea Bisericii Ortodoxe din Toc alături de Întâistătătorul Eparhiei arădene, Înaltpreasfințitul Părinte Arhi-

episcop Dr. Timotei Sevciciu, la invitația părintelui paroh Romulus Francescu.

Studenții teologi au dat răspunsurile liturgice atât la slujba târnosirii bisericii cât și la Dumnezeiasca Liturghie care a urmat slujbei de sfințire, bucurându-i pe credincioșii adunați în număr mare la această sărbătoare a satului, atât din localitate cât și din împrejurimi, iar părinții profesori amintiți s-au alăturat

soborului de preoți slujitori.

La sfârșitul Dumnezeieștii Liturghii, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a apreciat cântarea frumoasă de la strană a tinerilor studenți, mulțumindu-le pentru osteneala pe care au depus-o pentru a veni de la Arad în această parohie, aflată la extremitatea județului.

Aceleași cuvinte de apreciere au fost adresate și de către părintele paroh Romulus Francescu, care a mulțumit părinților profesori care au onorat invitația de a fi prezenți la slujba de sfințire, dar și tinerilor studenți teologi pentru cântarea lor dumnezeiască, cu care au încântat inimile celor prezenți la această sărbătoare a parohiei Toc.

Misiunea aceasta se îns-

crie în cadrul multiplelor misiuni pe care Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad le organizează în parohiile eparhiei arădene, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Sevciciu.

Pr. Lucian FARCAȘIU

Sfântul Apostol Pavel „nu-i om, este toată Mediterana”

Saul, prin naștere, a primit cetățenia romană, pe care o cumpărase tatăl său. În anii de studii a cunoscut aspirațiile păgânilor care, „prin morala stoică, ajunseseră până la cea mai înaltă limită a moralei naturale”. „Mai profund, sufletul lui Saul a fost marcat de componenta iudaică a educației și a instrucțiunii sale. El devine o stea în ascensiune a iudaismului”. Renumitul filosof Petre Țuțea spunea despre Sfântul Apostol Pavel: „Asta nu-i om, este toată Mediterana”. Profesor de Istoria Bisericii Universale la Facultatea de Teologie din București, părintele Adrian Gabor ne prezintă câteva detalii despre personalitatea Sfântului Pavel, Apostolul Popoarelor.

Părinte profesor de ce evreul Saul, viitorul Sfânt Apostol Pavel, era cetățean roman? Prin naștere a primit cetățenia romană, pe care o cumpărase tatăl său. Numele de Pavel (cel mic) este latinesc și îl purta în fața autorităților romane. S-a născut între 10 și 15 d.Hr. în orașul Tars, capitala provinciei Cilicia. Părinții lui erau iudei, cu oarecare bunăstare, având un atelier de țesut stoffe din păr de capră, din care se făceau mai ales mantale și corturi. Saul însuși a învățat această meserie. Tarsul (azi Tarasso, o mică localitate în Turcia), era orașul principal al Ciliciei, unul dintre cele mai importante orașe ale Imperiului, o autentică lumen Asiae, rivalizând din acest punct de vedere cu Atena și cu Alexandria. Dintre toate curentele filosofice ale epocii, predominant era în Tars stoicismul, care devenise o orientare oficială a locuitorilor cetății. Stoicismul va determina instaurarea, la Tars, a unui climat de înaltă moralitate, de cultivare a virtuților civice, de adâncă seriozitate și, până la un punct, de austeritate. Din mediul grec al Tarsului, în care a trăit până la 15 ani, și în care a revenit, uneori pentru perioade mai lungi de timp, din unele cursuri pe care le-a audiat, în măsura în care-i rețineau interesul, Sfântul Apostol Pavel a putut să cunoască firea și obiceiul grecilor, preferințele și năzuințele filosofice și religioase ale acestora, putând face comparații pertinente între aceștia și iudei. El va cunoaște aici starea de decădere morală și religioasă a lumii păgâne, care va constitui, nu o dată, punctul de plecare al multor expuneri din cuvântările sale. Este lesne de înțeles că Mântuitorul l-a ales pe Saul pentru a-l purta numele „înaintea neamurilor

și a regilor”, ținând seama tocmai de această experiență privind cunoașterea aspirațiilor păgânilor, care, prin morala stoică ajunseseră până la cea mai înaltă limită a moralei naturale.

Ce a studiat tânărul Saul? Mai profund, sufletul lui Saul a fost marcat de componenta iudaică a educației și instrucțiunii sale. Atât în familie, cât mai ales la școala sinagogală, tânărul Saul va primi ample cunoștințe în privința studiului Vechiului Testament (cu comentarii în limba greacă a Septuagintei) și a limbii aramaice. La Ierusalim avea o soră, mama lui Ioan Marcu, vărul lui Barnaba.

De la vârsta de 12 ani va studia în celebra școală a lui Gamaliel, din Ierusalim, un renumit rabin al acelei epoci, bărbat înțelept, având o concepție liberală în ce privește aplicarea Legii, nu atât în literă, cât „în duh”. Se străduia să insufle ucenicilor lui mai multă îngăduință în relațiile lor cu cei de alt neam.

Puțini erau în epocă care să se fi comparat cu Saul în privința cunoașterii Legii, a istoriei neamului omenesc, a profeților.

„Saul devine o stea în ascensiune a iudaismului”

De ce Saul și-a manifestat iubirea față de Iahve prin persecutarea creștinilor? Prin calitățile sale sufletești, Saul era un om superior, rar, un geniu religios. Nu a cunoscut direct pe Iisus în timpul activității Sale pământești. Pe vremea activității publice a Mântuitorului, el terminase studiile la Gamaliel și trăia în orașul său natal, unde era probabil rabin. La Ierusalim îl adusesse, mai mult ca sigur, Providența, fapt de care era convins și marele său Gamaliel, Providența care activase predica Apostolilor. În istorie, el apare ca un persecutor, păzind hainele iudeilor la primul martiraj creștin. Este aproape sigur că, printre iudeii din sinagogă, care îl provocau pe Ștefan la discuții contradictorii, se afla și Saul. Acesta a arătat un fanatism și o violență sângeroasă aparte, fiind sufletul acestei prime persecuții. Cum el însuși mărturisește, comportându-se astfel, considera că se află în slujba lui Dumnezeu. Dar, nu ar fi putut acționa atât de crud dacă nu ar fi avut acordul și îndemnul arhierilor. Totodată, Saul își asigură, prin intransigența sa ucigașă față de creștini, un loc de frunte în fața Sinedriului și aprecieri din partea conaștrilor. El devine o stea în ascensiune a iudaismului. Saul perseverează în direcția

persecutării creștinilor, cerând scrisori de la arhierii către sinagogile din Damasc, pentru a-i aduce la Ierusalim pe creștini. Este vârful unei cariere curmate de Providență.

„Saule, Saule, de ce Mă urmărești?”

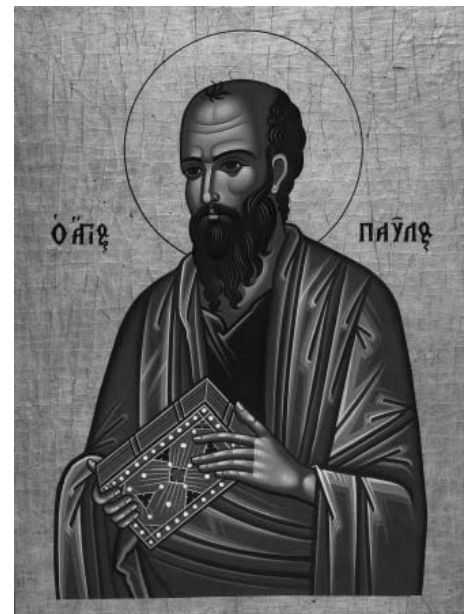
Pe ce fond vine convertirea marelui persecutor al creștinismului? Sinedriștii credeau că ucenicii au furat trupul lui Iisus din mormânt. Saul credea și el că mâini misterioase L-au ridicat pe Nazarinean din mormânt, dar trebuia să recunoască, în mintea lui, că nu sunt cele ale ucenicilor. Credea, de asemenea, că cei ce L-au văzut pe Iisus viu sunt prada unor halucinații, dar era incapabil să-și explice coincidența halucinațiilor și a existenței mormântului gol. În aceste circumstanțe, se produce cea dintâi intervenție directă și personală a Mântuitorului în destinul Bisericii, prin oprirea activității de persecutor a lui Saul. Damascul va dezlega enigma și va risipi nebunia galileenilor.

Cu scrisori de împuternicire de la marele preot către comunitatea iudaică din Damasc și cu o gardă dată de Sinedriu, Saul se îndreaptă spre capitala Siriei, Damasc. Pe acest drum al călătoriei sale în a elucida misterul despre Iisus și trupul Său, are loc convertirea sa la creștinism, prin apariția, ziua în amiaza mare, într-o lumină strălucitoare, a lui Iisus Hristos (cf. Fapte 9, 1-20; 22, 6-21; 26, 1-19).

Părintele Gala Galaction redă într-un studiu - „De la mormântul gol al Golgotei la Porțile Damascului”, textul original al Faptelor Apostolilor. „Saule, Saule, de ce Mă urmărești?” și nu „De ce Mă prigonești?”. „Eu sunt Cel pe Care tu Îl cauți cu înverșunare” și nu „Eu sunt Iisus pe care-L prigonești”. Saul nu prigonea pe Iisus, ci răscolea sufletele și pământul ca să găsească trupul Lui. Înțelesul urmăresc, alerg după este înțelesul revelator. Desigur, a-ceastă divină interperare s-a păstrat cu grijă și Luca a consemnat-o în memoriile sale, în grecește. Cuvintele Domnului, adresate lui Saul, la porțile Damascului, și-au pierdut sensul lor strict istoric, căci însuși Pavel a dorit aceasta, și au rămas generale și solemne.

Cât de vastă a fost misiunea Apostolului Popoarelor? Misiunea marelui Pavel de la Damasc începe. După o perioadă de ucenicie, va predica Evanghelia în întreg imperiul roman, fiind primul care va duce Cuvântul lui Dumnezeu și la neamurile păgâne.

Renumitul filosof Petre Țuțea spunea des-

pre Sfântul Apostol Pavel: „Asta nu-i om, este toată Mediterana”. Pentru că, prin călătoriile sale misionare, a schimbat mentalitatea, viața, obiceiurile și modul de rugăciune al celor care populau atunci viitoarea Europă, el este numit Apostolul Popoarelor. A întemeiat cu ușurință comunități în Asia Mică, dar, atunci când a trecut pe continentul european, s-a întâlnit cu repulsia grecilor. Însă, cu trecerea timpului, cultele păgâne au pierdut teren în defavoarea noii religii care câștigase foarte mulți aderenți și pe continent. În misiune, el se adresa, de regulă, comunităților iudaice, prozelitilor, apoi pătrundea în lumea greco-romană, preferând orașele mai însemnate, unde interesul pentru ideile noi era mai mare. Era însoțit și ajutat în misiune atât de colaboratori proveniți dintre iudei, cât și proveniți dintre păgâni convertiți, dintre care pe unii i-a așezat episcopi.

Cum a murit Sfântul Apostol Pavel? Împrejurările sfârșitului sunt neclare. Se pare că s-a întors la Roma, unde, după o detenție mai lungă, a fost martirizat, foarte probabil în anul 67 d.Hr., în timpul lui Nero, la aceeași dată, după tradiție, cu Sfântul Apostol Petru. A fost îngropat pe Via Ostia, la Roma, unde permanent pelerinii creștini vin de secole să se închine la mormântul lui. Monumentele, mormintele Sfinților Petru și Pavel sunt așezate, în timpul episcopului Romei Zephyrinus (199-217), pe drumul către Ostia.

(sursa: ziarullumina.ro)

ȘTIRI

Târnosirea bisericii din Parohia Toc, Protopopiatul Lipova

În Duminica a 3-a după Rusalii, Parohia Toc din Protopopiatul Lipova a trăit alese clipe de sărbătoare prilejuate de sfințirea bisericii din localitate.

La primele ore ale dimineții, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului a poposit în mijlocul credincioșilor din Parohia Toc, unde înconjurat de un sobor de preoți avându-l în frunte pe P.O. Pr. Ioan Jidoi, Protopopul Lipovei, au început slujbele speciale rânduite pentru sfințirea unei biserici.

În mesajul de bun venit adresat Înaltpreasfințitei Sale, Dr. Timotei Seviciu, P.O. Pr. Ioan Jidoi a făcut o punte de legătură între înaintașii noștri, amintind aici pe vrednicul de pomenire Î.P.S. Vasile Lăzărescu, Mitropolitul Timișoarei, care în urmă cu 70 de ani a pus în piciorul Sfintei Mese a acestei biserici, Sfinte Moaște. Cu timpul au fost necesare lucrări de consolidare și restaurare a bisericii.

După săvârșirea slujbei de târnosire și reșezarea Sfintelor Moaște în Prestol, Chiriarul arădean a săvârșit în Altarul de vară special amenajat pentru această ocazie, tocmai pentru a da ocazia tuturor credincioșilor să intre în Sfântul Altar, singura dată când se permite ca toți credincioșii să intre și să se închine înaintea Sfintei Mese, Sfânta Liturghie arhierescă. Din soborul de preoți au făcut parte, pe lângă protopopul locului, P.C. Pr. Prof. Lucian Farcașiu, profesor la Facultatea de Teologie „Ilarion V. Felea” Arad, P.C. Pr. Ionel Bălănescu de la parohia Ilteu, P.C. Pr. Mircea Șirian secretar al Oficiului Protopopesic Lipova, P.C. Pr. Laurențiu Suba de la parohia Căprioara, P.C. Pr. Alexandru Neicu de la parohia Lupești, P.C. Pr. Dimitriu Ștefan de la parohia Petriș, Arhid. Tiberiu Ardelean, Diac. Paul Orădan și P.C. Pr. Romulus Francescu preotul paroh.

În cuvântul de învățătură pus sub titlul „Gătirea căilor Domnului” (cf. Rom. 5; Mt. 6), în viața creștină, prin urmarea principiilor morale și înfrumusețarea firii înconjurătoare, întru toate subliniindu-se lucrarea providenței divine. Pitorescul zonei însuși îndeamnă la slăvirea creației și proriei, prin care toate tind spre scopul desăvârșirii. Grija credincioșilor față de Casa lui Dumnezeu prin înnoirea și înfrumusețarea sfintelor biserici, mai ales în acest an omagial pe care-l traversăm, dedicat pictorilor și iconarilor, pune în lumină mai mult purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de Biserică și lume, a subliniat Ierarhul.

La finalul sfintei slujbe, pentru jertfelnicia și meritele deosebite arătate în slujirea aproapelui și a bisericii deopotrivă, P.C. Pr. Romulus Francescu a primit distincția și a fost hirotesit ca iconom stavrofor de către Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului.

După aceasta preotul paroh a mulțumit Înaltpreasfințitei Sale pentru purtarea de grijă și cinstea arătată, precum și tuturor preoților prezenți în frunte cu P.O. Pr. Ioan Jidoi- Protopopul Lipovei, bunilor credincioși ai parohiei care au făcut posibil ca această mare bucurie a comunității să aibă loc cât și tuturor celor prezenți pentru participare la sărbătoarea bisericii din Toc.

Ziua s-a încheiat cu o agapă frățescă dată în cinstea evenimentului de preotul paroh Romulus Francescu și Consiliul parohial.

Prezență arhierescă la hramul Bisericii Ortodoxe din Macea

Duminică, 25 iunie 2017, la ceas de seară, Chiriarul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a răspuns invitației părintelui paroh Gheorghe Morar de a fi prezent la hramul bisericii parohiale „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din Parohia Macea. Cu acest prilej, Ierarhul locului a săvârșit slujba Vecerniei, înconjurat de un ales sobor de preoți, aparținători Cercului misionar-pastoral Pecica, coordonat de preotul Ilie Nădăban.

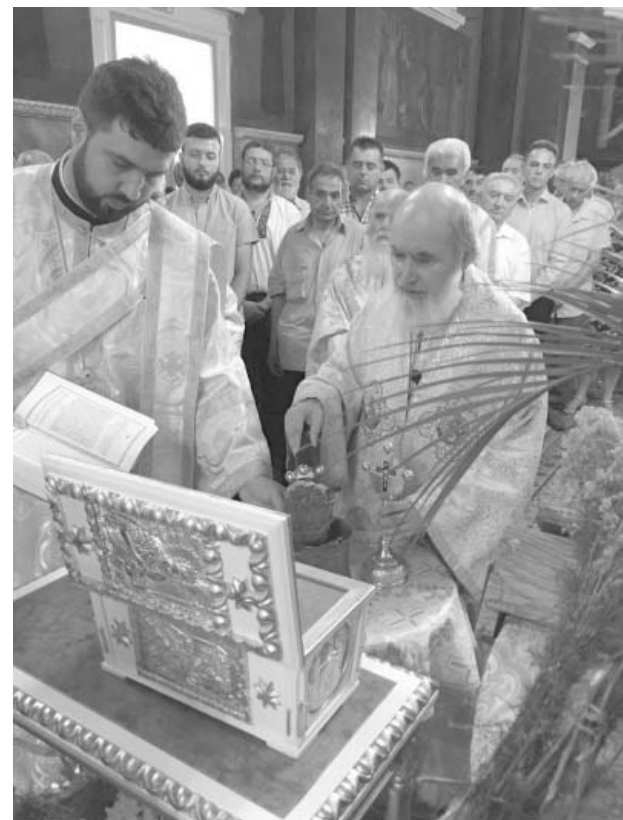
Cuvântul de învățătură al Chiriarului a fost pus sub titlul „Sânzienele ca flori sărbătorești”, Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul având un rost aparte în Calendarul creștin ortodox pentru stabilirea mai ales a datelor marilor praznice și aceasta într-o legătură dreaptă cu calculele științelor exacte. Alegerea ca hram al bisericii parohiale denotă buna rânduală a credincioșilor de aici în curgerea vremii, respectând tradițiile sănătoase ale înaintașilor, a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

Preoții comunității din Macea au mulțumit Întăistătorului Eparhiei Aradului și tuturor preoților și credincioșilor care au participat la acest eveniment frumos din viața parohiei.

Hramul catedralei istorice a Aradului

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop TIMOTEI, în zilele de 23 și 24 iunie, la Parohia Arad-Centru s-a desfășurat un program de slujbe, prilejuit de hramul bisericii, care este „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”. Cu această ocazie, în seara zilei precedente sărbătorii, s-a oficiat slujba Privegherii: Vecernia cu Litie și Utrenia. La sfârșitul privegherii a avut loc o procesiune, în jurul catedralei, cu icoana hramului și o părticică din moaștele Sfântului Ioan Botezătorul, aflate în vistieria catedralei.

În dimineața zilei de sărbătoare, la ora 9, s-a oficiat Acatistul Sfântului Ioan Botezătorul și slujba Ceasurilor. În continuare, s-a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă, de către Înaltpreasfințitul Arhiepiscop TIMOTEI împreună cu soborul preoților și diaconilor Catedralei Vechi. Din sobor au făcut parte și Înaltpreacuvioșii Arhimandriți Nestor Iovan, părintele duhovnicesc al Sfintei Mănăstiri Hodoș-Bodrog și Ilarion Tăceanu, starețul Sfintei Mănăstiri Fereedu.

Cuvântul de învățătură al Ierarhului arădean a fost pus sub titlul „Puterea cuvântului dumnezeiesc” pururi biruitoare în împlinirea planului mântuirii, după cum arată și istoria hramurilor celor două biserici catedrale arădene – Sfânta Treime și Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul – sărbătorite într-un însemnat răstimp liturgic. Textele biblice ale zilei, legând Vechiul și Noul Testament, dau a înțelege unitatea în timp și spațiu a evenimentelor ce punctează strădaniile credincioșilor în vederea temeluirii împărăției lui Dumnezeu pe pământ. Stejarul de la Mamvri cu Patriarhul Avraam ca și Templul din Ierusalim cu preotul Zaharia, evidențiază împlinirea făgăduințelor divine prin rugăciunea stăruitoare a celor ce își pun nădejdea în Dumnezeu. Biserica și Familia, țara și neamul, propășesc prin cei vrednici să fie pilduitori prin credință și fapte, precum sfinții pomeniți în această zi – Ioan Botezătorul, Ioan cel Nou de la Suceava și Ier. Niceta de Remesiana – ca și cei dimpreună cu dânsii, a amintit Înaltpreasfinția Sa.

La finalul Sfinte Liturghii, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop TIMOTEI, a sfințit racla unde se vor așeza moaștele Sfântului Ioan Botezătorul. Îndată după aceasta s-au binecuvântat prinoasele aduse în cinstea Sfântului Ioan Botezătorul și s-a oficiat îndătinatul Parastes pentru ctitorii, slujitorii și binefăcătorii Catedralei Vechi.

Zeci de credincioși și copii s-au împărțit cu Trupul și Sângele lui Hristos.

La sfârșitul slujbei, Preacucernicul Părinte Traian-Ioan Micoroi, Parohul Catedralei Vechi, a mulțumit Înaltpreasfințitei Sale pentru prezența sa la hramul Catedralei istorice a Aradului și pentru deosebita grijă pe care permanent o arată acestui locaș, slujitorilor și credincioșilor care se roagă aici. De asemenea, au fost adresate mulțumiri celor care s-au ostenit pentru organizarea hramului, și, în mod special, preacuvioșilor părinți, împreună-slujitori, evidențiind, totodată, legătura istorică a Catedralei Vechi, cu mănăstirile Hodoș-Bodrog și Fereedu.

Hramul Catedralei Vechi s-a încheiat, în seara aceleiași zile, prin Taina Sfântului Maslu și Paraclisul Sfântului Ioan Botezătorul.

Răspunsurile liturgice, au fost date de cântăreții stranei Catedralei Vechi, precum și de corul de tineret al parohiei, condus de conf. dr. Mircea Buta.

Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.